

امارت اسلامی افغانستان د افغانستان اسلامي امارت
وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري د کرنې، اوبو لگولو او مالداري وزارت
رياست احصائيه زراعتي و تنظيم معلومات

گزارش تولیدات شالی

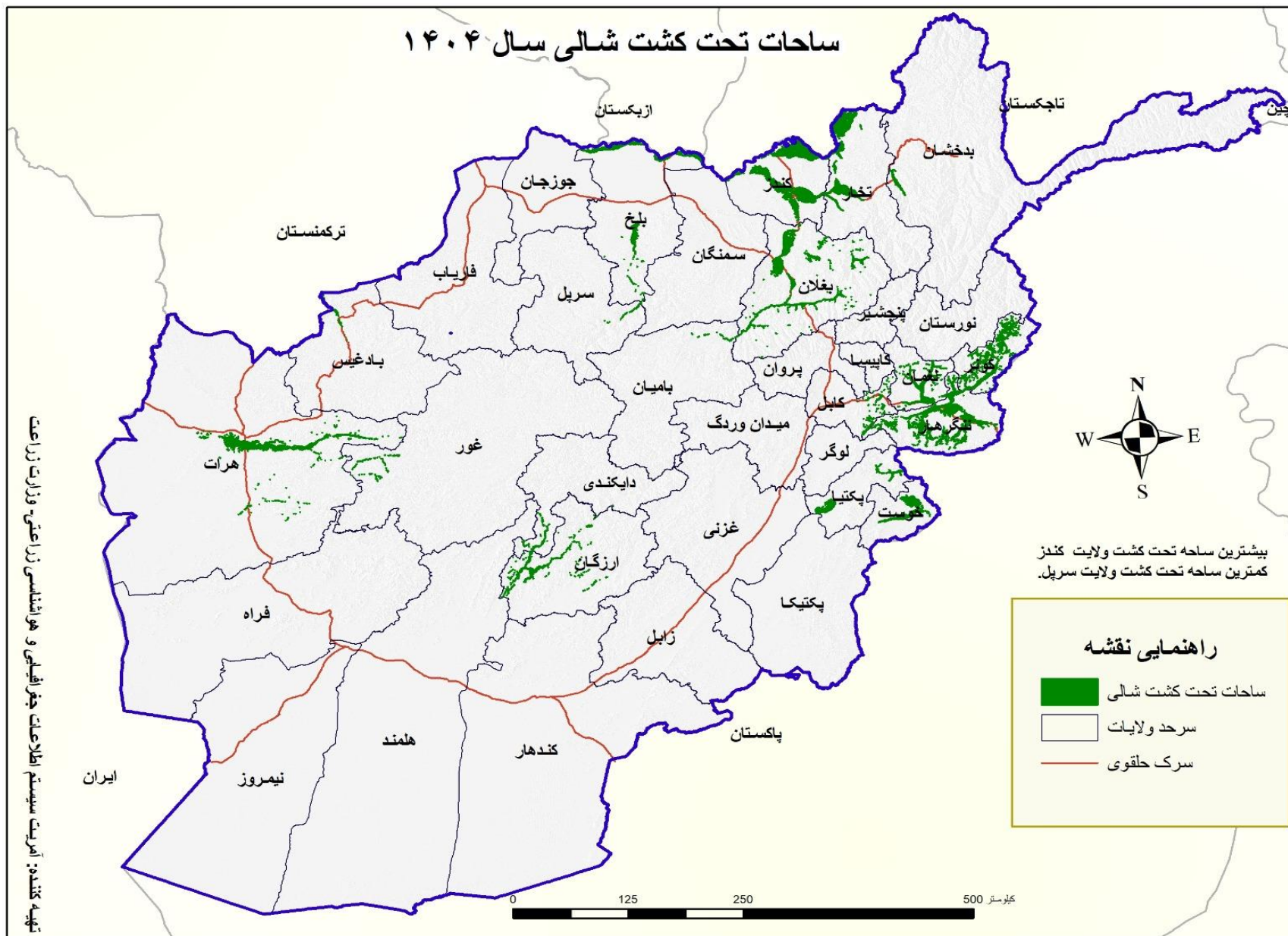
سال ۱۴۰۴

قوس ۱۴۰۴

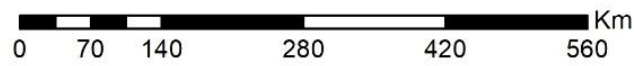
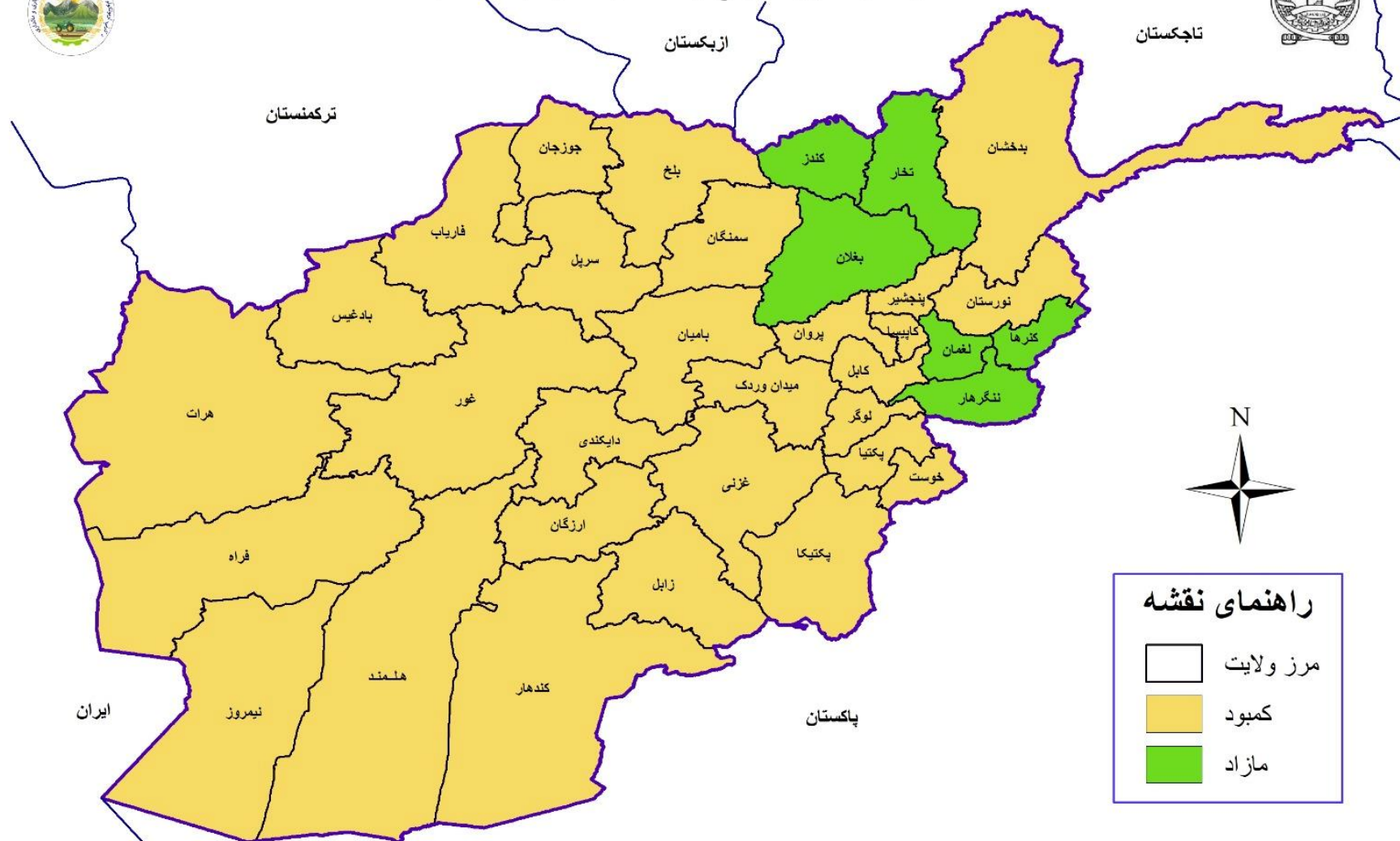

ساحات تحت کشت شالی سال ۱۴۰۴

تهیه کننده: آبریت سیستم اطلاعات جغرافیایی و هواشناسی وزارت زراعت

مازاد و کمبود برنج به تفکیک ولایات سال ۱۴۰۴

تهیه کننده: امریت سیستم اطلاعات جغرافیایی و هواشناسی زراعتی- وزارت زراعت

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
خلاصه:	1.....
هدف:	1.....
روش کاری:	1.....
ساحه تحت کشت شالی:	2.....
تولید برنج:	2.....
توازن برنج (تولیدات، نیازمندی، مازاد/کمبود):	3.....
نوعیت کشت:	4.....
شیوه آماده نمودن زمین:	4.....
استفاده تخم های بذری:	4.....
استفاده کود های کیمیاوی و حیوانی:	4.....
منابع:	5.....
تهیه کننده:	5.....
آدرس:	5.....
ضمایم:	6.....

خلاصه:

برنج بعد از گندم از جمله مواد غذایی مهم و با ارزش بوده که دهاقین کشور آن را زرع و مورد استفاده قرار می دهند. این نبات در یک تعداد ولایات که مزارع شان دارای آب کافی باشد تحت کشت قرار می گیرد. در سال ۱۴۰۴ شالی در ۱۸ ولایت تحت کشت قرار گرفته که زرع آن از اوایل ماه ثور آغاز و الی اواخر ماه سنبله صورت می گیرد. این در حالی است که رفع حاصل نبات متذکره از اوایل ماه میزان شروع الی اواخر ماه عقرب ادامه پیدا می کند. شالی بنا بر ضرورت آب کافی عموماً به شکل آبی کشت گردیده و به شکل للمی زرع نمی گردد، طریقه کشت آن به دو شکل نهالی و پاشان می باشد. تخم های اصلاح شده بذری، کود های کیمیای با کیفیت و آب فراوان از جمله فکتور های عمده و اساسی تولید شالی بوده که در افزایش حاصلات آن تاثیرات خوبی را دارا می باشد.

تولیدات داخلی برنج نیازمندی اهالی کشور را مرفوع نساخته به همین سبب مقدار قابل ملاحظه آن از خارج کشور وارد می گردد. جهت تثبیت ساحات تحت کشت و تخمین حاصل فی واحد زمین سروی نمونوی قطع نبات شالی منبع اصلی برای دقت ارقام بوده که متأسفانه در سال ۱۴۰۴ به اثر عدم موجودیت بودجه سروی متذکره در ساحه تطبیق نشد. به همین منظور ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات این وزارت از سایر روش های احصائیوی استفاده نموده و ارقام و معلومات را پیرامون چگونگی کشت شالی در ولایات شالی کار جمع آوری و بعد از تجزیه و تحلیل به نشر سپرده است.

خشکسالی های اخیر در کشور سبب شده است که مزارع شالی نیز مانند سایر نباتات به اثر کمبود آب متاثر شده که حاصلات آنرا در یک تعداد ولایات شالی کار متضرر ساخته است. اما در یک تعداد ولایاتی که مشکل کمبود آب موجود نبوده حاصلات خوبی بدست آمده است. ارقام و معلوماتی که بدست آمده است نشان می دهد که ساحه تحت کشت شالی در سال ۱۴۰۴ به سطح کشور ۱۳۵ هزار هکتار بوده که به مقایسه سال گذشته حدود ۴,۶ فیصد افزایش را دارا می باشد. از طرف دیگر تولیدات برنج به سطح کشور ۴۴۷ هزار متریک تن تخمین گردیده که به مقایسه سال گذشته حدود ۲ فیصد افزایش نموده است.

هدف:

هدف از تهیه این گزارش تهیه معلومات پیرامون وضعیت کشت شالی در کشور که شامل (ساحات زرع، تولیدات، نیازمندی اهالی کشور به برنج، مازاد یا کمبود برنج، شیوه کشت، استفاده تخم های بذری و کود های کیمیای و حیوانی) و سایر معلومات جهت استفاده نیازمندان ارقام و همچنان آگاهی مسئولین جهت تدارک کمبود برنج در کشور می باشد.

روش کاری:

- تثبیت ساحات تحت کشت شالی با استفاده از تکنالوژی ریموت سنسنگ و سیستم معلومات جغرافیایی توسط متخصصین این وزارت و اداره ملی احصائیه و معلومات که شامل تحلیل و تفسیر تصاویر ماهواره ای تمام کشور از زمان کشت الی رفع حاصل می گردد.
- جمع آوری معلومات در ارتباط به تولیدات شالی از ادارات زراعت ولایات
- استفاده از ارقام سروی قطع نبات شالی که در سال ۱۴۰۳ انجام شد.
- استفاده از بیسلاین ۱۰ ساله تولیدات برنج به منظور تحلیل و دریافت حاصل فی هکتار شالی.
- تجزیه، تحلیل و توحید ارقام و معلومات جمع آوری شده از منابع مختلف.

ساحه تحت کشت شالی:

شالی نباتی است که در یک تعداد ولایات که دارای آب وافر برای آبیاری این نبات باشد زرع و مورد استفاده قرار می گیرد. این نبات در سال ۱۴۰۴ در ۱۸ ولایت کشور تحت کشت قرار گرفته که به مقایسه سال های اخیر از وضعیت خوبی برخوردار می باشد. ارقام و معلومات جمع آوری شده نشان می دهد که ساحه تحت کشت شالی در سال ۱۴۰۴ به سطح کشور ۱۳۵ هزار هکتار تثبیت گردیده که به مقایسه سال گذشته ۴,۶ فیصد افزایش را نشان می دهد. افزایش متذکره در ساحات تحت کشت شالی به سطح ولایات متفاوت بوده چنانچه در ولایات سرپل، بلخ، بغلان، تخار، بادغیس، کابل، خوست، ننگرهار و لغمان به مقایسه سال گذشته افزایش و در ولایات کندز، بدخشان، هرات، بامیان، پکتیا، کنرها، ارزگان و دایکندی کاهش را دارا بوده اند. برای جزئیات بیشتر ساحات تحت کشت شالی در گراف ذیل وضاحت داده شده است:

گراف ۱: ساحه تحت کشت شالی به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۴

چنانچه در گراف فوق دیده می شود ولایات کندز و تخار دارای بیشترین و ولایات سرپل و غور دارای کمترین ساحه تحت کشت شالی به مقایسه سایر ولایات می باشند.

تولید برنج:

شالی نباتی است که به مقایسه سایر نباتات به آب فراوان ضرورت دارد به همین دلیل تولیدات مزارع شالی بیشتر وابسته به آب می باشد، اما عوامل تولید مانند تخم های اصلاح شده بذری، کود های کیمیای با کیفیت، ادویه جات ضد آفات و غیره نیز در افزایش حاصل فی هکتار مزارع شالی تاثیرات بسزائی را دارا می باشد. تولیدات برنج در هر ولایت نظر به آب و هوا و همچنان امکانات دسترسی به عوامل تولید و سایر فکتور ها متفاوت می باشد. ولایاتی که دارای آب کافی و دایمی می باشند ساحات تحت زرع شالی بیشتر گردیده که سبب افزایش تولیدات می گردد. به اساس ارقام و معلومات تهیه شده تولیدات برنج در سال ۱۴۰۴ به سطح کشور ۴۴۷ هزار متریک تن تخمین گردیده که به مقایسه سال گذشته ۲ فیصد افزایش را نشان می دهد. فیصدی متذکره نظر به ولایات متفاوت بوده و ولایاتی که در سال جاری به کمبود آب مواجه بودند تولیدات برنج کاهش نموده است. چنانچه در ولایات کندز، بدخشان، هرات، بامیان، ننگرهار، لغمان، کنرها، ارزگان و دایکندی تولیدات برنج به مقایسه سال گذشته کاهش و در بقیه ۹ ولایت دیگر افزایش صورت گرفته است. تولیدات برنج به سطح ولایات با در نظر داشت ساحات تحت کشت در سال جاری نیز متفاوت بوده چنانچه بیشترین تولید را ولایات کندز و تخار و کمترین تولید را ولایات غور و سرپل به مقایسه سایر ولایات دارا می باشند.

جزئیات تولیدات برنج به تفکیک ولایات در گراف ذیل وضاحت بیشتر داده شده است:

گراف ۲: تولیدات برنج به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۴

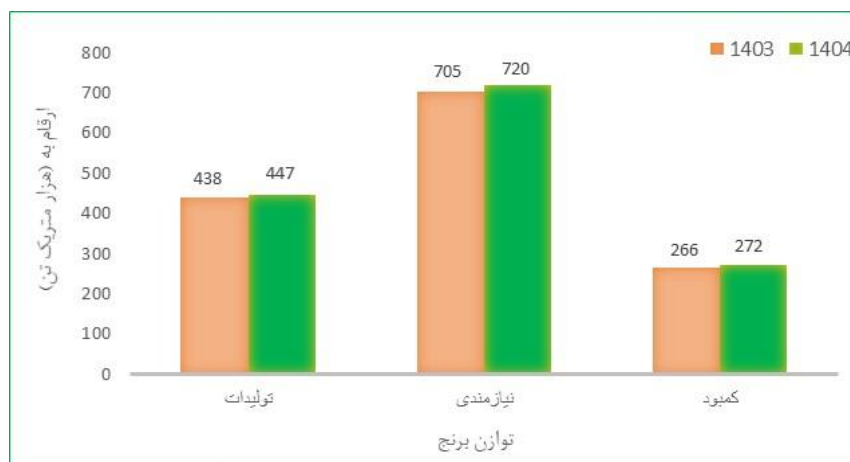
توازن برنج (تولیدات، نیازمندی، مازاد/کمبود):

برنج از نباتات عمده و همچنان از جمله مواد اولیه غذایی در کشور محسوب گردیده که تولیدات داخلی نیازمندی اهالی کشور را مرفوع نساخته بناءً سنجش توازن آن (Rice Balance Sheet) از اهمیت زیادی برخوردار بوده تا به اساس آن کمبودات برنج از طرف مقامات ذیصلاح تدارک گردد.

ارقام بدست آمده نشان می دهد که نیازمندی برنج در سال ۱۴۰۴ به سطح کشور حدود ۷۲۰ هزار متریک تن تخمین گردیده است که این نیازمندی شامل مصارف غذایی به اساس نفوس مقدار ۶۷۴ هزار متریک تن، مصارف تخم بذری به اساس ساحه تحت کشت مقدار ۱۴ هزار متریک تن و ضایعات بعد از رفع حاصل مقدار ۳۱ هزار متریک تن می باشد. این در حالی است که اگر نیازمندی متذکره را با تولیدات داخلی مقایسه نمائیم دیده می شود که مقدار ۲۷۳ هزار متریک تن برنج در سال ۱۴۰۴ به سطح کشور کمبود می باشد.

کمبود برنج به سطح ولایات با در نظر داشت موارد فوق متفاوت می باشد. در سال ۱۴۰۴ ولایات بگلان، کندز، تخار، ننگرهار، لغمان و کنرها دارای مازاد برنج و سایر ولایات دارای کمبود برنج می باشند.

جزئیات توازن برنج در سال های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۳ بطور مقایسوی در گراف ذیل واضح گردیده است:

گراف ۳: توازن برنج در سال ۱۴۰۴ به مقایسه سال ۱۴۰۳ به سطح کشور

نوعیت کشت:

شالی در افغانستان معمولاً به دو طریقه پاشان و نهال شانی کشت می گردد. به اساس نتایج سروی قطع نبات شالی در سال ۱۴۰۳ حدود ۷۸ فیصد دهاقین مصاحبه شده به سطح کشور از طریقه نهال شانی و حدود ۲۲ فیصد دیگر آنها از طریقه پاشان در مزارع شالی خویش استفاده نموده اند.

شیوه آماده نمودن زمین:

در آماده ساختن مزارع شالی برای کشت بصورت عموم از دو وسیله تراکتور و حیوان استفاده می گردد. به اساس ارقام سروی قطع نبات شالی در سال ۱۴۰۳ حدود ۸۴ فیصد دهاقین مصاحبه شده به سطح کشور از تراکتور و ۱۶ فیصد دیگر آنها از حیوان برای آماده نمودن مزارع شالی خویش استفاده نموده اند.

استفاده تخم های بذری:

دهاقین کشور در مزارع شالی از تخم های بذری اصلاح شده کمتر استفاده نموده که به همین سبب حاصل فی هکتار مزارع شالی قناعت بخش نمی باشد. ارقام سروی قطع نبات شالی سال ۱۴۰۳ نشان می دهد که حدود ۹۱ فیصد دهاقین مصاحبه شده به سطح کشور از تخم های بذری محلی و ۹ فیصد آنها از تخم های بذری اصلاح شده در مزارع شالی خویش استفاده نموده اند. به اساس گزارش ریاست محترم غله جات وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در سال ۱۴۰۳ تعداد ۶ وراثتی تخم اصلاح شده بذری شالی که شامل جلال آباد ۱۴، شیشم باغ ۱۴، عطائی ۱، زودرس ۱۴، عظمت ۲۱، ناکاهارا ۲۱ می باشد در ۳۰۰ قطعه نمایشی ولایات ننگرهار، لغمان، کنرهار، بلخ، کندز، تخار، بغلان و هرات زرع گردیده و مورد استفاده دهاقین ولایات متذکره قرار گرفته است.

استفاده کود های کیمیاوی و حیوانی:

دهاقین جهت بلند بردن سطح حاصل فی واحد زمین در مزارع شالی خویش از کود های کیمیاوی و حیوانی استفاده می نمایند. ارقام سروی قطع نبات شالی سال ۱۴۰۳ نشان می دهد که شالی کاران مصاحبه شده به سطح کشور بطور اوسط مقدار ۴۶ کیلوگرام کود یوریا و ۲۱ کیلوگرام کود دای امونیم فاسفیت در فی جریب مزرعه شالی خویش استفاده نموده اند. دهاقین متذکره همچنان بطور اوسط حدود ۲۱۶ کیلوگرام کود حیوانی در فی جریب مزرعه شالی خویش به سطح کشور نیز استفاده نموده اند.

منابع:

- سروی قطع نبات شالی سال ۱۴۰۳
- اداره ملی احصائیه و معلومات
- ریاست های ادارات زراعت ولایات شالی کار
- تصاویر ماهواره یی سینتینال 2
- تکنالوژی جی آی اس (GIS)
- شاخص های تفاوت پوشش نباتی (Normalized Difference Vegetation Index, NDVI)
- ارقام بیس لاین تولیدات برنج
- ریاست غله جات

تهیه کننده:

ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات
آمریت احصائیه زراعت و مالداري

آدرس:

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري واقع جمال مینه کابل، افغانستان

ایمیل آدرس omary006@yahoo.com

شماره تماس و وتس اپ +93777317163

ضمایم:

شماره	ولایات	برنج		
		ساحه (هزارهکتار)	حاصل (تن/هکتار)	تولیدات (هزارمتریک تن)
1	فاریاب			
2	جوزجان			
3	سرپل	0.138	3.28	0.452
4	بلخ	6.004	4.05	24.332
5	سمنگان			
6	بغلان	20.585	3.13	64.377
7	کندز	40.513	2.87	116.348
8	تخار	27.061	4.29	116.178
9	بدخشان	2.031	2.58	5.243
10	هرات	5.153	2.21	11.396
11	فراه	0.000		
12	بادغیس	0.533	5.04	2.684
13	غور	0.153	0.85	0.131
14	بامیان	0.250	1.82	0.454
15	کابل	0.333	4.37	1.455
16	پروان			
17	پنجشیر			
18	کاپیسا			
19	لوگر			
20	وردک			
21	پکتیا	1.728	3.70	6.392
20	پکتیکا	0.000		
23	خوست	3.621	2.77	10.016
24	غزنی			
25	ننگرهار	13.164	3.04	40.077
26	لغمان	5.345	3.29	17.606
27	کترها	5.810	3.99	23.171
28	نورستان			
29	کندهار			
30	هلمند			
31	زابل			
32	نیمروز			
33	ارزگان	2.283	2.57	5.867
34	دایکندی	0.435	2.40	1.046
مجموع		135.140	3.31	447.224

ضمیمه ۱: ساحه، حاصل فی هکتار و تولیدات برنج به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۴

ولایات و زون ها	نفوس مسکونی (هزار نفر)	ساحه تحت کشت شالی (هزار هکتار)	تولیدات شالی (هزار متریک تن)	نیازمندی (هزار متریک تن)			مازاد/کمبود (هزار متریک تن)
				مصارف غذایی	مصارف تخم پذری	ضایعات	
فاریاب	1214			22.46	0	0	-22.46
جوزجان	661			12.23	0	0	-12.23
سرپل	679	0.14	0.45	12.55	0.01	0.03	-12.15
بلخ	1596	6.00	24.33	29.52	0.63	1.70	-7.52
سمنگان	563			10.41	0	0	-10.41
شمال	4712	6.14	24.78	87	0.6	1.7	-65
بغلان	1113	20.59	64.38	20.60	2.16	4.51	37.11
کندهار	1259	40.51	116.35	23.28	4.25	8.14	80.67
تخار	1197	27.06	116.18	22.14	2.84	8.13	83.07
بدخشان	1150	2.03	5.24	21.28	0.21	0.37	-16.62
شمال شرق	4719	90.19	302.15	87	9	21	184
هرات	2383	5.15	11.40	44.09	0.54	0.80	-34.03
فراه	615			11.38	0	0	-11.38
بادغیس	585	0.53	2.68	10.83	0.06	0.19	-8.39
غرب	3584	5.69	14.08	66	0.6	1.0	-54
غور	848	0	0.13	15.68	0.02	0.01	-15.58
بامیان	541	0.25	0.45	10.00	0.03	0.03	-9.61
غرب مرکزی	1388	0.40	0.58	26	0	0	-25
کابل	6173	0.33	1.45	114.21	0.03	0.10	-112.89
پروان	806			14.92	0	0	-14.92
پنجشیر	185			3.43	0	0	-3.43
کاپیسا	532			9.85	0	0	-9.85
لوگر	474			8.77	0	0	-8.77
میدان وردک	720			13.31	0	0	-13.31
مرکزی	8891	0.33	1.45	164	0.0	0.1	-163
پکتیا	668	1.73	6.39	12.36	0.18	0.45	-6.59
پکتیکا	845			15.64	0	0	-15.64
خوست	694	3.62	10.02	12.84	0.38	0.70	-3.91
غزنی	1487			27.52	0	0	-27.52
جنوب	3695	5.35	16.41	68	0.6	1.1	-54
ننګرهار	1877	13.16	40.08	34.73	1.38	2.81	1.16
لغمان	538	5.35	17.61	9.95	0.56	1.23	5.86
کنړها	545	5.81	23.17	10.08	0.61	1.62	10.86
نورستان	179			3.30	0	0	-3.30
شرق	3139	24.32	80.85	58	2.6	5.7	15
کندهار	1568			29.01	0	0	-29.01
هلمند	1580			29.24	0	0	-29.24
زابل	419			7.76	0	0	-7.76
نیمروز	201			3.72	0	0	-3.72
ارزگان	476	2.28	5.87	8.80	0.24	0.41	-3.59
دایکندي	563	0	1	10.41	0.05	0.07	-9.49
جنوب غرب	4808	2.72	7	89	0.29	0.48	-83
مجموع مسکونی	34,935	135	447	646	14	31	-245
کوچی ها	1,500	0	0	28	0	0	-28
مجموع کل کشور	36,435	135	447	674	14	31	-272
						کمبود	
						مازاد	

ضمیمه ۲: توازن برنج (تولید، نیازمندی، مازاد/کمبود) به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۴